

BAC 2020

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Subiectul oficial (profilul real) rezolvat

prof. Gabriel Braic, 22.06.2020

www.gabrielbraic.ro

SUBIECTUL I

- A. 1. Sensul din text al secvenței *s-au scurs* este de *au trecut*.
2. George Călinescu se distingea vestimentar prin basca de modă franțuzească.
3. Starea de spirit a elevilor atunci când G. Călinescu îl înlocuia pe profesorul de istorie era caracterizată de bucurie: „Când profesorul de istorie, uneori suferind, lipsea, nu pregeta să îl înlocuiască și atunci venea în clasă spre bucuria noastră, cu câteva notițe în mână și cu o întreagă enciclopedie în memorie (...)”.
4. Un motiv pentru care George Călinescu a rămas în memoria elevilor săi îl constituie „eterna tinerețe” care îl caracteriza. De asemenea, acesta este un tip uman greu de găsit: „o figură rară”.
5. Modul de viață al lui George Călinescu pe vremea când locuia la Timișoara era unul simplu, axat pe îndeplinirea îndatoririlor profesionale. Felul modest de viață poate fi observat în ținuta lui de profesor suplinitor, dar se poate înțelege și din faptul că locuia „anonim într-o casă de margine”.

B. Eseul argumentativ

Astăzi, mai mult ca oricând, imaginea publică a unei persoane este un aspect important al existenței acesteia cu atât mai mult cu cât persoana în discuție este și o personalitate în vreun domeniu științific, artistic, sportiv sau de altă natură.

În opinia mea, mass-media contribuie la formarea imaginii publice a unei persoane în două direcții: în sens pozitiv sau negativ.

În primul rând, mass-media poate zugrăvi în cele mai frumoase tonuri imaginea unei persoane dacă aceasta se înscrie în direcția pe care o au ziarul, site-ul și televiziunea în care este menționată. Consumatori avizi de informație, cititorii sau telespectatorii vor urmări cu atenție știrile despre sau interviurile cu respectiva persoană. Spre exemplu, zecile de mii de cititori ai lui Călinescu l-au putut (re)vedea, nostalgici și înfrigurați, într-un episod jovial, la tv, spre finalul vieții, pe marele scriitor și critic cum dansează și citește.

În al doilea rând, mass-media poate deforma teribil imaginea publică a cuiva. Linșajul mediatic, de cele mai multe ori executat la comandă, are potențialul de a dinamita biografia celor mai oneste ființe umane. Desigur, cei interesați în mod real de aspectele vieților acestora, vor reuși să distileze informațiile. Ba chiar să verifice mai multe surse pentru a cunoaște adevărul. Dar cei mulți, de obicei ignoranți, vor înghiți necugetat balastul. Astfel, imaginea publică a acelei persoane va avea de suferit. Exemple pot fi nenumărate, de la politicieni la artiști sau profesioniști din diferite domenii, nimeni nu scapă de acidul deversat de mass-media în oceanul social atunci când este vizat sistematic un om.

În concluzie, mass-media poate lumina favorabil sau întuneca dezavantajos imaginea unei persoane.

SUBIECTUL al II-lea

Perspectiva narativă reprezintă punctul de observație din care naratorul prezintă ceea ce se întâmplă în opera epică. Perspectiva narativă din *Arhanghelii* de Ion Agârbiceanu este obiectivă. Naratorul este heterodiegetic, diferit de personajul despre care relatează. Se pot observa verbele și pronumele la persoana a treia: „ajunse”, „nu intră”, „lui”, „el”. În plus, cititorul face cunoștință cu un narator omniscient care știe ce face, dar și ce simte sau gândește personajul: „(...) Vasile nu intră, ci rămase pe coridorul vagonului.”, „Vasile Murășanu avu o tresărire de adâncă bucurie (...)”, „Și la gândul că le va revedea în curând, o căldură, o molesire plăcută i se răspândea în tot trupul (...)”.

SUBIECTUL al III-lea

Autorul (1852-1912) este considerat unul dintre cei patru mari clasici ai literaturii române alături de Eminescu, Slavici și Creangă. Este și vârful de lance al dramaturgiei românești, unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai comediei. Caragiale este un scriitor contemporan, datorită faptului că opera sa este mereu actuală.

Comedia *O scrisoare pierdută* a fost jucată pe scena Teatrului Național din București în 13 noiembrie 1884 și a fost publicată în anul următor în revista Junimii - *Convorbiri literare*. Comedia este o specie a genului dramatic, în proză sau în versuri, cu acțiune și deznodământ vesel, în care se satirizează realități sociale sau slăbiciuni umane și în care se prezintă situații care stârnesc râsul. În general, comedia se bazează pe conflictul dintre esență și aparență. Într-o comedie, eroii se confruntă cu false probleme, au trăsături grosolane și-un caracter îndoielnic. Comicul este o categorie estetică având ca efect râsul.

Tema este satirizarea moravurilor umane din sfera relațiilor sociale și politice de la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Desfășurarea acțiunii debutează cu prezentarea lui Zaharia Trahanache, care este soțul Zoei, prietenul lui Tipătescu și șeful partidului de guvernământ. Comicul de situație este fantastic. Zaharia îi comunică lui Tipătescu faptul că Nae Cațavencu deține o scrisoare compromițătoare trimisă de prefect Zoei, dar îl liniștește pe Tipătescu afirmând că este o

„plastografie”, adică un fals. Soțul înșelat deci, îl calmează pe prietenul care are o relație amoroasă cu propria lui soție. Interesant, nu?

O altă scenă relevantă pentru tema comediei este cea în care este anunțat numele candidatului. După lupte aprige între Cațavencu, reprezentantul grupului dizident din partid și Farfuridi, omul șefului, susținut de Zaharia Trahanache, un al treilea iese victorios: Agamemnon Dandanache. Venit de la centru, el ilustrează realitatea conform căreia filialele de partid nu pot face decât ceea ce se dictează de sus. Ca și astăzi, nu?

Acțiunea se încheie în actul al patrulea. Scrisoarea este găsită de cetățeanul turmentat și înapoiată „adrisantului”. Deznodământul surprinde împăcarea foștilor rivali politici, iar Cațavencu va organiza petrecerea dată în cinstea alegerii lui Agamemnon.

Genul dramatic conține totalitatea operelor care au fost scrise cu scopul de a fi jucate pe scenă; în care principalul mod de expunere este dialogul îmbinat cu monologul. Operele dramatice sunt structurate pe acte, care presupun schimbarea locului acțiunii și implicit a decorului, iar actele sunt compuse din scene care marchează intrarea sau ieșirea personajelor de pe scenă.

Caragiale construiește tipologii de personaje care „fac concurență stării civile” (conform criticului Garabet Ibrăileanu). Astfel, Tipătescu este tipul amoretatului june, Trahanache este tipul încornoratului simpatic, Zoe este tipul cochetei adulterine, Cațavencu este tipul demagogului, Pristanda este tipul slugarnicului. De asemenea, opera mustește de situații și registre comice. Cititorul poate savura comicul de situație (vezi exemplul de mai sus în care Trahanache îi liniștește pe Tipătescu în legătură cu scrisoarea de amor trimisă Zoei.), comicul de limbaj („famelie mare, renumerație mică”, „bampir”, „ora 12 trecute fix”, „ai puținică răbdare”, „curat murdar”, „după lupte seculare care au durat 30 de ani.”). Mai avem comicul de nume (Pristanda provine de la jocul moldovenesc „pristandauă” în care se bate pasul pe loc prin întoarceri dintr-o parte în alta, Trahanache provine de la „trahana”, care este o cocă moale precum personalitatea sa, iar Tipătescu de la „tip”).

În concluzie, eu consider că pentru Caragiale lumea era un imens teatru pe a cărui scenă se perindă tot felul de personaje, care mai de care mai hilare. Acțiunile condamnabile devin subiect de poveste, iar modul hazliu de reprezentare a trăsăturilor umane negative îl conduce pe cititor sau spectator către catharsis – purificare prin artă.